7/5624

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
06/06/2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 18/04/2005 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-10479 sayılı yazınız,
b) 22/04/2005 tarihli ve 426 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan ve Diyarbakır Milletvekili Mesut Değer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5624 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha hâlinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

7/5624

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2005

Sayın Mesut DEĞER
Diyarbakır Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5624 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 1. maddesinde, kazaî merciler, genel ve katma bütçeli daireler, belediyeler, köy hükmî şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak bilcümle tebligatın, bu Kanun hükümleri dairesinde Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılacağı; 2. maddesinin birinci fıkrasında, diğer kanunlarda özel hüküm bulunması halinde veya tehirinde zarar umulan işlerde veya aynı yerde bulunan 1. maddede yazılı daire ve müesseseler arasında veya bu daire ve müesseselerde bulunan şahıslara yapılacak tebligatın, kendi memurları veya mahallî mülkiye amirinin emriyle zabıta vasıtasıyla yaptırılacağı; 10. maddesinde, tebligatın, tebliğ yapılacak şahsa bilinen en son adresinde yapılacağı; kendisine tebliğ yapılacak şahsın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebligat yapılmasının caiz olduğu; 11. maddesinde, vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligatın vekile yapılacağı; 16. maddesinde, kendisine tebliğ yapılacak şahıs adresinde bulunmazsa tebliğin kendisi ile aynı konutta oturan kişilere veya hizmetçilerinden birine yapılacağı; 17. maddesinde, belli bir yerde devamlı olarak meslek veya sanatını icra edenlerin, o yerde bulunmadıkları takdirde tebliğin aynı yerdeki daimi memur veya müstahdemlerinden birine yapılacağı; 18. maddesinde, tebliğ yapılacak şahıs otel, hastane, tedavi veya istirahat evi, fabrika, mektep, talebe yurdu gibi içine serbestçe girilemeyen veya arananın kolayca bulunması mümkün olmayan bir yerde bulunuyorsa, tebliğin yapılmasını o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amirinin temin edeceği; bunlar tarafından muhatabın derhal buldurulması veya tebliğin temini mümkün olmazsa, tebliğin kendilerine yapılacağı; 19. maddesinde, tutuklu ve mahkûmlara ait tebliğlerin yapılmasını, bunların bulunduğu müessese müdür veya memurunun temin edeceği; 21. maddesinde, kendisine tebligat yapılacak kimsenin veya bu Kanun hükümlerine göre tebligat yapılabilecek kimselerden hiçbirinin gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederlerse, tebliğ memurunun tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir ve memurlarına imza mukabilinde teslim edeceği ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, adreste bulunmama halinde tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirileceği; ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihin, tebliğ tarihi sayılacağı; muhtar, ihtiyar heyeti azaları, zabıta amir ve memurlarının bu hüküm uyarınca kendilerine teslim edilen evrakı kabule zorunlu oldukları; 35. maddesinin birinci fıkrasında, kendisine veya adresine Kanunun gösterdiği usullere göre tebliğ yapılmış olan kimsenin, adresini değiştirirse yenisini hemen tebliği yaptırmış olan kaza merciine bildirmeye mecbur olduğu ve bundan sonraki tebliğlerin bildirilen yeni adrese yapılacağı; ikinci fıkrasında, adresini değiştiren

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2005

kimsenin yenisini bildirmediği ve yeni adres tebliğ memurunca da tespit edilemediği takdirde tebliğ olunacak evrakın bir nüshasının eski adrese ait binanın kapısına asılacağı ve asılma tarihinin tebliğ tarihi sayılacağı; üçüncü fıkrasında, bundan sonra eski adrese çıkarılan tebliğlerin muhataba yapılmış sayılacağı; dördüncü fıkrasında, daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, kamu kurum ve kuruluşlarına verilen en son adreslerdeki değişiklikler hakkında da bu madde hükümlerinin uygulanacağı; 36. maddesinde, celse esnasında davaya ait evrakın taraflara, müdahile veya vekillerine tevdiinin, tebliğ hükmünde olacağı; 39. maddesinde, bu Kanun hükümlerine göre kendilerine tebliğ yapılması caiz olan kimselerin o davada hasım olarak alakaları varsa muhatap namına kendilerine tebliğ yapılamayacağı; 41. maddesinde, adlî, idarî ve askerî kaza mercileri ile diğer adalet dairelerinin re'sen veya talep halinde işin mahiyetine göre, dairelerinde çalışan memurlar vasıtasıyla tebligat yapılmasına karar verebileceği; 52. maddesinde, bu Kanunun uygulanmasında görevli bulunan memur ve hizmetliler ile mahalle, köy muhtar ve ihtiyar heyeti ve meclisi azalarının işledikleri suçlardan dolayı fiillerinin mahiyet ve derecelerine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri ile cezalandırılacakları, yapılacak takibatın inzibatî ceza uygulanmasına engel oluşturmayacağı; 53. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun gereğince tebligat yapılması gereken hallerde bir kimse kendisine veya başkasına ait isim veya adresi yanlış olarak bildirir ise fail hakkında bir milyar liradan üç milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunacağı; ikinci fıkrasında, eğer bu yanlış bildirme yüzünden her hangi bir gecikme veya zarar husule gelirse verilecek para cezasına üç aydan bir yıla kadar hapis cezasının da ilave olunacağı; 54. maddesinin birinci fıkrasında, muhatap namına kendilerine tebligat yapılan kimselerin tebliğ evrakını muhataplarına en kısa zamanda vermedikleri ve bundan gecikme veya zarar vukua geldiği takdirde beşyüz milyon liradan iki milyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılacakları; üçüncü fıkrasında, kendisine yapılması gereken tebligatı almayan muhatap ile muhatap adına tebligatı kabule mecbur olup da tebligatı kabul etmeyenler hakkında da bu cezaların uygulanacağı; 55. maddesinde, muhatap kendisi hakkında tebliğ memuruna yalan beyanda bulunursa bir milyar liradan üç milyar liraya kadar; muhatap namına tebligat yapılabilecek bir kimsenin, bu Kanunun tatbiki dolayısıyla tebliğ memuruna muhatap hakkında yalan beyanda bulunursa beşyüz milyon liradan iki milyar liraya kadar; muhatap olmadığı veya muhatap namına tebellüğ etmeye yetkisi bulunmadığı halde tebliğ memuruna hüviyet ve sıfatı hakkında yalan beyanda bulunarak tebliğ evrakını alan kimsenin bir milyar liradan üç milyar liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılacağı; 56. maddesinde,bu Kanun hükümlerine göre tebliğ evrakının veya ihbarnamenin talikine karşı koyanlar ile talik edilen bu kabil evrakı bulunduğu yerden koparan, imha eden veya okunmaz hale getirenler hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşyüz milyon liradan üç milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunacağı;

11/09/1959 tarihli ve 10303 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebligat Tüzüğünün 1. maddesinde, kazaî mercilerin bütün tebliğlerinin, Tebligat Kanunu ve bu Tüzük hükümlerine göre Posta Telgraf ve Telefon İşletmesi veya memur vasıtasıyla yapılacağı; 2. maddesinde, kanunlarda özel hüküm bulunması halinde veya gecikmesinde zarar umulan işlerde veya aynı yerde bulunan 1. maddede yazılı daire ve müesseseler arasında yahut bu daire ve müesseselerde bulunan kişilere tebliğlerin, kendi memurları veya mahallî mülkiye amirinin emriyle zabıta vasıtasıyla yaptırılacağı; memur vasıtasıyla tebligat yaptırılmasını

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2005

gerektiren sebebin ve işin taallûk ettiği evrakta gösterileceği; zabıta vasıtasıyla tebligat yaptırılabilmesi için, tebliği çıkaran merciin, sebebini de zikretmek suretiyle mahallî mülkiye amirine müracaat etmesinin gerektiği;

04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 35. maddesinde, tebligatın, 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılacağı; 33. maddesinde, ilgili tarafın yüzüne karşı verilen kararların kendisine tefhim olunacağı ve isterse kararın bir suretinin de verileceği, diğer kararların tebliğ olunacağı; ilgili taraf tutuklu ise tebliğ edilen evrakın talebi halinde kendisine okunup anlatılacağı; 208. maddesinde, iddianamenin, davetiye ile birlikte mahkemece sanığa tebliğ olunacağı; 132. maddesinde, kişinin, ifadesinin alınması veya sorgusu için celpname ile davet olunacağı, gelmezse zorla getirileceğinin celpnameye yazılabileceği; 209. maddesinde, tutuklu olmayan kişiye tebliğ olunacak celpnameye mazereti olmaksızın gelmediği halde tutuklanacağı veya zorla getirileceğinin yazılacağı; 34. maddesinin birinci fıkrasında, tebliğ veya infaz edilecek kararların Cumhuriyet savcısına verileceği; savcının tebliğ veya infaz için gereken tedbirleri alacağı; üçüncü fıkrasında, sulh hakiminin her nevi tebligatı, karar ve ceza kararnamelerini doğrudan doğruya ifa ve infaz edebileceği; 154. maddesinin ikinci fıkrasında, bütün zabıta makam ve memurlarının, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri Cumhuriyet savcılıklarına derhal bildirmek ve Cumhuriyet savcılığının adliyeye ilişkin işlerde bütün emirlerini yerine getirmekle yükümlü oldukları; Cumhuriyet savcılarının emirlerini yazılı olarak verecekleri, acele hallerde sözlü emir de verebilecekleri; üçüncü fıkrasında, Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine yakalanan kişilerin, olayın sanık ve tanıklarının, yapılan işleme ait evrak ile birlikte belirtilen gün, saat ve yerde zabıta kuvvetlerince hazır bulundurulmalarının gerektiği; dördüncü fıkrasında, kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliyeye müteallik vazife veya işlerde suiistimal veyahut ihmal ve terahileri görülen Devlet memurlarıyla, Cumhuriyet savcılığının sözlü veya yazılı talep ve emirlerini yapmakta suiistimal veya terahileri görülen zabıta amir ve memurları hakkında savcılıkça doğrudan doğruya takibatta bulunulacağı;

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde, soruşturma, kovuşturma ve infaz evresinde tebligat işlemleri, muhatapları arasında ayrım gözetilmeksizin yerine getirilmektedir.

04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda da, 36. maddesinin birinci fıkrasında, mahkeme başkanı veya hâkimin, her türlü tebligatı, tüm gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri veya kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili yazışmaları yapacağı; ikinci fıkrasında, infaz edilecek kararların, Cumhuriyet Başsavcılığına verileceği; 37. maddesinin birinci fıkrasında, tebligatın, bu Kanunda belirtilen özel hükümler saklı kalmak koşuluyla, ilgili kanunda belirtilen hükümlere göre yapılacağı; 145. maddesinde, ifadesi alınacak veya sorgusu yapılacak kişinin davetiye ile çağrılacağı; çağrılma nedeninin açıkça belirtileceği ve gelmezse zorla getirileceğinin yazılacağı; 146. maddesinin birinci fıkrasında, hakkında tutuklama kararı verilmesi veya yakalama emri düzenlenmesi için yeterli nedenler bulunan şüpheli veya sanığın zorla getirilmesine karar verilebileceği; 176. maddesinin birinci fıkrasında, iddianamenin, çağrı kâğıdı ile birlikte sanığa tebliğ olunacağı; ikinci fıkrasında, tutuklu olmayan sanığa tebliğ olunacak çağrı kâğıdına mazereti olmaksızın gelmediğinde zorla getirileceğinin yazılacağı; tutuklu sanığın çağrılmasının duruşma gününün tebliği suretiyle yapılacağı hükümlerine yer verilmiştir.

7/5624

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2005

Öte yandan; insan hakları ihlâllerinin önlenmesi bakımından, 5271 sayılı Kanunun uygulanmasına azami dikkat ve özenin gösterilmesi hususunda, Cumhuriyet başsavcılıklarına, Bakanlığımızca 15/03/2005 tarihli ve 2/8 sayılı Genelge gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan